

Ôi! Tiếng Nước Tôi

Yên Hà

“**Đồng hồ không người lái**” có cửa sổ của tôi chỉ ba giờ rưỡi chiều. Trong máy bay, ngồi nhìn ra cửa sổ bên ngoài, tôi lặng nhìn đất nước thân yêu, và tôi chột thờ dài. Thấy vậy, người hành khách ngồi bên cạnh quay sang hỏi:

- *Trông ông có vẻ “căng” lắm? Ngồi trong **nội thất** chiếc phi cơ mà trông ông hình như “**bức xúc**” làm sao?*

Tôi đáp:

- *Vâng thưa ông, tôi về Việt Nam lần này là lần thứ nhất, sau bốn mươi năm xa nhà nên có phần hồi hộp.*

- *À, ra thế, tâm trạng ông “**hiễn thị**” trên nét mặt rõ lắm. Ông rời xứ lâu như vậy, tôi đoán lúc trước ông phải là “**du sinh đi chuyên tu**” ở đâu đó? Người Việt mình vốn “**trọng thị**” vấn đề “**học vị**” lắm mà.*

- *Vâng, ông đoán không sai, lúc trước, tôi có được đi du học bên Pháp, nhưng thú thật với ông, riêng tôi không coi trọng bằng cấp cho lắm, nhất là thời buổi này.*

- *Tôi “**thống nhất**” ông. “**Chủ yếu**” là phải biết “**triển khai**” tính “**năng nổ**,” rồi “**tranh thủ**” vào đó, “**khăng định**” tài nghệ mình thì mới thành công một cách “**tiên tiến**” được.*

Tôi hỏi lại cho chắc:

- *Ông muốn nói là ông đồng ý với tôi và điều quan trọng là mình phải khai triển tính siêng năng tháo vát, cố gắng sao cho tài nghệ mình được công nhận để có thể thành công mỹ mãn?*

- *Đúng vậy. À này, ông cũng nên “**cập nhật**” lại ngôn ngữ văn hoá “**hiện đại**” của mình đi thì hơn. Chúc ông “**thư giãn**” và đi “**tham quan**” tốt những “**cảnh quan**” nước nhà.*

- *Cám ơn ông.*

Một lúc sau, gần đến “**khẩu**” Tân Sơn Nhất, người “**lái**” cho biết Trung tâm “**quản lý** đường bay” đã cho phép phi cơ đáp xuống “**đường băng**.” Chúng tôi đã đến Sài Gòn. Vào đến trạm kiểm tra, người cán bộ hỏi tôi:

- *“**Hộ chiếu**” đâu?*

Tôi ngớ ngẩn hỏi lại:

- *Dạ thưa, hộ chiếu là gì ạ?*

Người cán bộ sáng giọng:

- *Giấy tờ du lịch do cơ quan “**chủ quản**” cấp chứ là gì nữa? Xin ông “**ng nghiêm túc**” một chút.*

Tôi chìa sổ thông hành ra. Người cán bộ hỏi tiếp:

- *Ông sống bên Mỹ à? “**Bang**” nào?*

- *Dạ thưa, tiểu bang “**Mã Cha Chú Chệt**” (Massachusetts).*

- *Đem vào bao nhiêu “**kiều hối**”?*

Tôi lại ú ớ:

- *Dạ thưa, kiều hối là gì ạ?*

Người cán bộ bắt đầu sốt ruột.

- *Ông không biết “**từ**” này à? Thôi ông đừng có “**linh tinh**” nữa, “**khẩn trương**” lên đi...*

Hoảng quá, chắc ông ta nói tôi vớ vẩn và dục tôi phải nhanh lên. Nghĩ đến chữ “**hối xuất**,” tôi đoán mò:

- *Dạ, ngoại tệ tôi có 1.000 mỹ kim.*

- *Thôi được rồi, ông đi đi. Nếu có “**vấn nạn**” gì thì cứ đến Phòng “**Công tác người nước ngoài**” mà hỏi.*

- *Cám ơn ông*

Lấy hành lý xong, qua trạm “**hải quan**,” không có gì để khai quan thuế, tôi bước ra ngoài. Tôi thở phào, nhẹ nhõm. Mới đến có vài giờ mà đã “**án tượng**” như vậy. Dáo dác nhìn quanh, tôi vấy một cái tắc xi để về khách sạn. Thấy cái mặt “**nai vàng** ngơ ngác” của tôi, bác tài xế chào hỏi:

- *Hoan nghênh ông, chắc ông là Việt Kiều về thăm nhà? Lần này về, ông có “**dự kiến**” làm gì không, em chỉ giúp cho?*

- *Ờ, xem nào, ăn ngon thì ông đề nghị đi đâu?*

- *Muốn ăn ngon thì em xin “**đề xuất**” nhà hàng này, em “**đảm bảo chất lượng, thực đơn cao cấp**,” giá rẻ, ông có thể ăn uống “**vô tư**,” chứ đừng có mà đi tìm những nơi “**hoành tráng**” khác, có “**khả năng**” đắt khủng lắm, “**bình quân**” 100 đô La một người đó; nhất là nếu ông là người nước ngoài.*

- *Ui chao, trung bình 100 đô la? Đắt khủng khiếp thật.*

- Nhưng ngược lại, ông vào mấy tiệm “**chui**” thì cũng có “**khả năng**” bị “**chum**” lằm đấy. Đúng rồi, những nơi lén lút, không ai kiểm soát, bị gạt là cái chắc.

Bác tài hỏi tôi:

- Thì thoảng, ông có muốn đi “**tươi mát**” để “**hộ lý**” cho khoẻ không?

Tôi hỏi lại:

- Tươi mát? Hộ lý? Ông muốn nói gì?

Bác tài cười mỉm chi:

- Thì chuyện quan hệ đàn ông đàn bà đó mà? Về Việt Nam, ai mà không biết cái đó?

Tôi ngược đánh trống lảng:

- Thôi, cảm ơn ông, chắc không cần đâu. À về đến khách sạn tôi có xa không?

- Từ đây vào thành phố không có “**đường cao tốc**,” nhưng đi giờ này không sợ “**ùn tắc**” đâu, nếu không gặp “**tai nạn**” trong một “**sự cố**” giao thông gì, sẽ nhanh lắm.

- Không có xa lộ, nhưng giờ này, nếu không gặp tai nạn xe cộ hay cản trở lưu thông gì thì chả sợ kẹt đường, sẽ nhanh thôi.

Tôi lằm bằm trong đầu như để học khoá cấp tốc tiếng Việt mới. Bác tài xế nói xong, phóng vun vút và chẳng bao lâu tôi về đến khách sạn.

“**Đăng ký**” xong, tôi lên phòng nằm xem “**chiếu bóng hộp**” chỉ được năm phút là lăn quay ra ngủ một mạch đến sáng.

Mấy hôm sau, một người bạn sinh sống tại đây “**liên hệ**” với tôi và đề nghị:

- Tụi tao có “**quy hoạch**” một buổi “**tiểu trà**” để chiêu đãi mày thứ bảy này nhé.

- Cảm ơn tụi mày đã định làm một buổi tiệc nhỏ để thết đãi tao. Về đây chơi, có thổ công như tụi mày thì nhất rồi.

Tối hôm đó, tôi đến nơi hẹn. Nhà hàng này cũng nhỏ, nhưng rất sạch sẽ, thơm mát, có cả một ban nhạc sống nữa. Không biết mấy thằng bạn quý có mưu mô gì nhưng chúng đã “**bổ trí**” một cuộc gặp, cho tôi ngồi cạnh em M., một cô gái xinh trẻ, rồi lấy máy ảnh “**kỹ thuật số**” ra chụp tôi với em.

Nói chuyện, ăn uống một lúc, tôi làm ly cà phê “**cái nồi ngồi trên cái cốc**,” còn đang miên man suy nghĩ thì M. lay tôi, gọi:

- Anh ơi (cô ta chỉ bằng tuổi con tôi mà dám gọi tôi bằng “anh?”), anh đang “**tư duy**” gì vậy? Bên kia, mấy người “**nghe nhạc**” đang chơi nhạc kia, mình ra hát đôi đi, hay là anh thích “**múa đôi**”?

Mấy thằng bạn cũng đốc vào nên tôi cũng đành ra sàn nhảy với M. M. bắt đầu hỏi chuyện:

- Anh ơi, bên Mỹ, anh làm nghề gì, “**thu nhập tầm**” được bao nhiêu?

Trời ơi, tiền lương tôi khoảng bao nhiêu, cô ấy hỏi làm gì? Tôi trả lời qua loa cho xong, nhưng M. tán công tiếp:

- Anh ơi, em “**phát hiện**” là em cảm thấy rất “**hứng thú**” với anh. Anh là “**đối tượng**” của em rồi. Em “**hồ hởi**” quá. Hay là anh “**quản lý**” đời em đi anh?

Tôi hỏi đùa:

- Tôi quản lý đời cô hay cô quản lý đời tôi đây? Nhưng thí dụ như tôi chịu thì mình sẽ như thế nào?

- Trước hết, mình phải “**tuyên bố**.”

- Tuyên bố cái gì?

- Tuyên bố là lễ hứa hôn đó anh. Sau đó, anh mua cho em một “**căn hộ**”; và lần hỏi, mình sẽ “**đả thông**” nhau, rồi mình sẽ...

- Trời ơi, tôi làm gì có tiền mua nhà cho cô?

- Em nghe nói bên Mỹ, ai cũng “**sở hữu một căn hộ**” mà, anh bán nó đi rồi sang đây mua hộ cho em. Sang bên này, anh “**bảo quản**” tốt cho em, em sẽ ủng hộ anh triệt để. Anh **xử lý** cho em đi, nghe? (“Quan hệ,” “ủng hộ” kiểu này thì “**hệ quả**” chắc phải bị cao huyết áp, tai biến mạch máu não sớm !!!)

Cứ thế cô ta “**tích cực tiến công**” tôi hầu như gia tăng sức ép đến “**mức tâm cơ.**”

- *Anh ơi, anh đừng có “**chảnh**” với em mà, em “**giản đơn**” lắm.*

Chảnh? Lần đầu tiên trong đời, tôi nghe chữ này, hỏi ra, mới biết nghĩa của nó là "làm bộ," "làm eo."

Cuối cùng, M. “**đột xuất**” ra chiêu độc:

- *Anh ơi, “**bú mồm em đi.**”*

“Sốc” quá, choáng quá, tôi bất tỉnh tại chỗ... ?!

...

Vài hôm sau, tôi muốn ra Huế chơi. Hỏi dưới văn phòng khách sạn xem trạm xe lửa ở đâu, người tiếp viên cho tôi biết:

- *“**Cực đường sắt**” gần đây thôi. Ông đi bộ cho mát, hôm nay “**đài thủy văn**” cho biết trời đẹp lắm.*

Ngoài nhà ga, tôi mua một vé đi Huế.

- *Một vé tàu lửa đi Huế? “**Ghế mềm**” hay “**ghế cứng**”?*

Tôi hỏi lại:

- *Cứng thì bao nhiêu? Mềm bao nhiêu?*

Rất cuộc, giá không xê xích bao nhiêu nên tôi mua "ghế mềm," ngồi cho sướng cái... bàn toạ. Đến nơi, tôi đi thăm vài danh lam, thắng cảnh xong, ngồi nghỉ chân một lúc rồi tôi phải hỏi một ông khách qua đường.

- *Xin lỗi ông, tôi đang đau bụng quá, gần đây có chỗ nào cho tôi “**đi**” không ạ?*

Ông khách chỉ sang bên nọ và trả lời:

- *Cuối đường có cái “**nhà ỉa**” kia, ông lại đó đi. Nhưng còn tùy ông đi nặng hay đi nhẹ nữa, vì đi nặng thì “**dịch vụ**” đắt tiền hơn.*

- *Trời đất!!!*

Sao hãi hùng quá vậy!? Lâu lắm rồi tôi không được về thăm nhà. Bây giờ có về, có lẽ tôi phải có thông dịch viên đi theo sao?

“**Tôi yêu tiếng nước tôi từ khi mới ra đời...**”

Tiếng nước tôi, tiếng nói đồng bào tôi mà sao nghe lạ tai quá? Bây giờ, khi xem phim với phụ đề tiếng Việt, tôi lại còn khó hiểu hơn là không có phụ đề nữa; đọc những bài đầu lượm trên “*Internet*” thì nhiều khi cứ phải đoán mò, và khó chịu làm sao khi đọc chữ “**Y**” cứ bị thay thế bằng “**I**.”

Nhưng điều tôi không thể hiểu nổi là tại sao có những tờ báo Việt Nam bên Mỹ này cũng hùa theo cái “*phong trào*” ấy, như để “**khoe**” là mình “*văn minh hiện đại*”(?)

Vẫn biết sinh ngữ nào chả biến đổi cho thích hợp với thời đại nhưng sao lại thay đổi “**khủng**” quá vậy? Không biết cụ **Nguyễn Du** hay cụ **Trần Trọng Kim**, nếu còn sống sẽ nghĩ gì về tiếng Việt mới này? Hay có lẽ chúng tôi quá “*cổ hủ*”? Dầu sao đi nữa, chúng tôi không phải là người cầm bút để viết lịch sử, nhưng chúng tôi thấy tiếng nước tôi ở đây bây giờ có nhiều cái sai lầm, ngớ ngẩn và dung tục...

Nhưng thôi, đất nước tôi không còn là đất nước tôi. Tôi cũng không còn thẩm quyền gì để phê bình. Tôi chỉ có quyền buồn (*ít ra, cái tự do này, không có chính quyền nào có thể cấm đoán được!*).

Sẽ có một ngày vấn đề này sẽ không còn là vấn đề nữa... Ngày đó kể cũng không xa đâu!

Ồi! Tiếng nước tôi!

Yên Hà

